



ਦੀ ਪਾਵਰ  $nx$  ਤੱਕ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਤੱਕ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ  $nx$  ਨੂੰ  $\tan x$  ਦਾ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਕਵੇਅਰ  $x$  ਹੈ

ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਕੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ  $\sin x$  ਦਾ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ  $e$  ਦਾ ਕੋਸਾਈਨ  $x$  ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹੈ ਪਾਵਰ  $nx$  by  $e$  ਨੂੰ  $\tan x$  ਦੇ ਪਾਵਰ  $nx$  ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਤੱਕ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਕਵੇਅਰ  $x$  ਹੈ ਫੰਕਸ਼ਨ  $\sin x$  ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਸਾਈਨ  $x$  ਦਾ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ  $n$  ਦੁਆਰਾ ਪਾਵਰ  $nx$  ਤੱਕ ਉਠਾਏ ਗਏ ਫੰਕਸ਼ਨ  $e$  ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।  $e$  ਦੇ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ  $nx$  ਤੱਕ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨ  $\tan x$  ਨੂੰ ਸਕਵੇਅਰ  $x$  ਦਾ  $nt$  ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸਲਈ ਅਸੀਂ  $\sin x$  ਨੂੰ  $\cos x$  ਦੇ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ  $n$  ਉੱਤੇ  $n$  ਪਾਵਰ  $nx$  ਤੱਕ ਉਠਾਏ ਗਏ  $nt$  ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $nx$  ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ  $\tan x$   $\sec x$  ਵਰਗ  $x$  ਦੇ  $nt$  ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਵਜੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏਕੀਕਰਣ ਜਾਂ ਅਟੱਟ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਉਲਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਥੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਇਨ  $x$  ਦਾ ਵਿਭਿੰਨਤਾ  $s$   $\cos x$  ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ  $\sin x$  ਲਈ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ, ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ  $\sin x$  ਕੋਸਾਈਨ  $x$  ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹੈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ  $dx$  by  $dx$  of  $\sin x$  ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲੇਗਾ ਉਹ ਹੈ  $d$  by  $dx$  ਦਾ  $\sin x$  ਪਲੱਸ  $d$  ਨੂੰ ਸਥਿਰਾਂਕ ਦੇ  $dx$  ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਥਿਰਾਂਕ ਦਾ ਸਥਿਰ ਅੰਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ੀਰੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਹ  $\sin x$  ਦੇ  $dx$  ਦੁਆਰਾ  $d$  ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਕਿ ਕੋਸਾਈਨ  $x$  ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸਲਈ  $\cos x$   $\sin x$  ਪਲੱਸ ਵਨ ਵੀ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹੈ ਇਸਲਈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਹੈ  $\sin x$  ਕੋਸਾਈਨ  $x$  ਦਾ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹੈ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ  $\sin x$  ਪਲੱਸ ਵਨ ਕੋਸਾਈਨ  $x$  ਦਾ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਥਿਰਾਂ ਲਈ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣੇ ਕਿ ਸਥਿਰਾਂਕ ਦਾ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਜ਼ੀਰੋ ਹੈ ਜੋ ਕਿ  $d$  by  $dx$  of  $\sin x$  ਪਲੱਸ  $c$   $\cos x$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ  $\sin x$  ਪਲੱਸ  $c$   $\cos x$  ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹੈ ਜਿੱਥੇ  $c$  ਕੁਝ ਸਥਿਰ ਹੈ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਖਿਆ ਮੰਨਣ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਰੀ ਸਥਿਰਾਂਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫੰਕਸ਼ਨ  $i$  ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ  $f$  ਅਸੀਂ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਦੇ ਹੁਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਥਿਰ  $c$  ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਬੇਅੰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਫੰਕਸ਼ਨ  $fx$  ਲਈ ਸੱਚ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਇਹ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ  $d$  by  $dx$  ਕੈਪੀਟਲ  $fx$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਫਿਰ  $d$  ਦੁਆਰਾ  $fx$  ਦੇ  $dx$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਪਲੱਸ  $c$  ਵੀ ਸਮਾਲ  $fx$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਕਰ  $fx$  ਛੋਟੇ  $fx$  ਦਾ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹੈ ਤਾਂ  $fx$  ਪਲੱਸ  $c$  ਵੀ ਛੋਟੇ  $fx$  ਦਾ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹੋਵੇਗਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ  $fx$  ਪਲੱਸ  $c$  ਜਿਵੇਂ ਕਿ  $c$  ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਹੈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਐਂਟੀ ਦੇ ਸੈੱਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਕਰਵਜ਼ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ  $c$  ਦਾ ਮੁੱਲ ਜੋ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਖਾਸ ਸਮੱਸਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੇਖਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਟੈਗਰਲ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੰਟੈਗਰਲ ਜਾਂ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਸਲਈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੰਟੈਗਰਲ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ  $fx$  ਪਲੱਸ  $c$  ਦੇ ਸੈੱਟ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫੰਕਸ਼ਨ ਸਮਾਲ  $fx$  ਦੇ ਸਾਰੇ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਸਲਈ ਸਾਰੇ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼ ਦਾ ਸੈੱਟ ਜਾਂ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸਮਾਲ  $fx$  ਲਈ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੰਬੇ  $s$  ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ  $fx$  ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਇੰਟੈਗ੍ਰੇਲ ਸਿੰਬਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਸ ਨੂੰ integrand this  $x$  ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੰਕਸ਼ਨ ਵੇਰੀਏਬਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਵੇਰੀਏਬਲ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ  $fx$  ਕੈਪੀਟਲ  $fx$  ਨੂੰ ਇੰਟੈਗਰਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ  $c$  ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਰੀ ਕੰਸਟੈਂਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਇੰਟੈਗਰਲ ਸਮੀਕਰਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇੰਟੈਗਰਲ ਹੈ

ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟਿੱਪਣੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਏਕੀਕਰਣ  $x$  ਦੇ ਵੇਰੀਏਬਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਡਮੀ ਵੇਰੀਏਬਲ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ  $x$  ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵੇਰੀਏਬਲ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ  $f$   $tdt$  ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ  $fxdx$  ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ  $t$  ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਵੇਰੀਏਬਲ ਵਜੋਂ ਜਾਂ  $x$  ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਵੇਰੀਏਬਲ ਵਜੋਂ ਲਿਖਦੇ ਹੋ, ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਥੇ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ,

ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇੰਟੈਗਰਲ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ  $\cos xdx$  ਦਾ ਇੰਟੈਗਰਲ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ  $\sin x$  ਪਲੱਸ  $c$  ਦੀ ਦੂਜੀ ਉਦਾਹਰਣ ਇੰਟੈਗਰਲ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਰੈਜ਼ਡ ਟੂ ਪਾਵਰ  $nxdx$  ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ  $e$  raise to power  $nx$  on  $n$  ਦਾ ਭਿੰਨਤਾ  $e$  raise to power  $nx$  ਤੱਕ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ  $e$  raise to power  $nx$   $n$  ਦੁਆਰਾ  $e$  raise to power  $nx$  ਪਲੱਸ  $\sec$  ਵਰਗ  $xdx$  ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜਾ ਉਦਾਹਰਣ ਏਕੀਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਨ  $x$  ਦੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਕਵੇਅਰ  $x$  ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਸਲਈ ਸੇਕ ਵਰਗ  $x$  ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਨ  $x$  ਐਂਟੀ-ਟੈਨ ਦੇਵੇਗਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ ਟੈਨ  $x$  ਪਲੱਸ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਉਦਾਹਰਣ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ  $xdx$  ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ  $x$  ਵਰਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ  $2$  ਪਲੱਸ  $c$  ਇਹ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਏਰੀਆ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਹ ਫੰਕਸ਼ਨ  $x$  ਲਈ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇੰਟੈਗਰਲ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ  $\cos tdt$  ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ  $\sin t$  ਪਲੱਸ ਸਥਿਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਣ ਦਾ ਵੇਰੀਏਬਲ  $x$  ਦੀ ਬਜਾਏ  $t$  ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵੇਰੀਏਬਲ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਨਿਰੀਖਣ ਦੁਆਰਾ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਲੱਭਣ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਖਾਂਗੇ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਅਟੱਟ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਜੋ ਮੈਂ ਚੁਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ  $fx$  ਬਰਾਬਰ  $\sin x$  ਦੇ  $x$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼ ਉਹ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਉਲਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਸਾਇਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਕੋਸਾਈਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਕੋਸਾਈਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਾਈਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਮਿਲੇਗਾ ਪਰ ਫਿਰ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹੈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ  $x$  ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਕੋਸਾਈਨ  $x$  ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੋਸਾਈਨ ਦੇ  $x$  ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਕੋਸਾਈਨ ਦੇ  $x$  ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਾਈਨ ਦੇ ਦਾ ਦੇ ਗੁਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ  $x$  ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਰੱਖਾਂਗਾ ਇੱਕ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਪਾਓ ਇੱਕ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕੋਸ ਦੇ  $x$  ਦੇ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਨੂੰ ਕੋਸਾਈਨ ਦੇ  $x$  ਦੇ ਘਟਾਓ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗਣਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗੀ  $d$  by  $dx$  of minus one by two  $\cos$  ਦੇ  $x$  ਬਰਾਬਰ ਹੈ  $\sin$  ਤੋਂ  $x$  ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਹ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਘਟਾਓ ਅੱਧੇ  $\cos$  ਦੇ  $x$  ਪਲੱਸ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਹੈ ਇਸਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਫੰਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਜਾਂ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਇੰਟੈਗਰਲ ਜਾਂ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਲਓ  $fx$  is equals to  $e$  raise to power four  $x$  ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਸਪੋਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਭਿੰਨਤਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਘਾਤਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਚਾਰ  $x$  ਦਾ ਘਾਤਕ ਹੈ ਇਸਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚਾਰ ਨੂੰ  $e$  raise ਦੇ  $dx$  ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਾਰ  $x$  ਨੂੰ ਚਾਰ  $x$  ਨੂੰ  $e$  raise ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ  $x$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਇਸ ਲਈ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ  $wri$  ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।  $tten$  as  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਚਾਰ  $x$  ਗੁਣਾ ਚਾਰ ਪਲੱਸ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਜੋ  $fx$  is equals to  $\sin$  two  $x$  minus 4  $e$  raise to power 3  $x$  ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਇਸ ਵਿੱਚ  $x$  ਅਤੇ ਘਾਤਾ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸਾਈਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਫੰਕਸ਼ਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰੇਖਿਕ ਸੁਮੇਲ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ  $d$  ਦੁਆਰਾ  $dx$  ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਈਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਦੇ  $\cos 2 x$  ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਘਟਾਓ 4  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ 3  $x$  ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ  $e$  raise ਨੂੰ 4  $x$  ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ

ਇਸ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ  $e$  ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਿੰਨ  $x$  ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਲ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸਦਾ ਮਾਇਨਸ ਹਾਫ ਕੋਸ  $2x$  ਮਾਇਨਸ  $4$  ਬਾਇ  $3e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਤਿੰਨ  $x$  ਅਤੇ ਪਲੱਸ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਏ ਸਧਾਰਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਅਸੀਂ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਜਾਂ ਉਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਟੀਗਰਲ ਨੂੰ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ,

ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗੇ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹਨ ਸਮਾਨ  $x$  ਕੁਝ ਅੰਤਰਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ  $i$  ਫਿਰ  $f(x)$  ਘਟਾਓ  $g(x)$  ਸਥਿਰ ਹੈ ਭਾਵ  $f(x)$  ਅਤੇ  $g(x)$  ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਕਰਵ ਦੇ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਇਸਲਈ ਇਸ ਲਈ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ  $h(x)$  ਇੱਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।  $f(x)$  ਮਾਇਨਸ  $g(x)$  ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਨੂੰ ਲਓ ਤਾਂ ਕਿ  $h'(x)$  ਬਰਾਬਰ ਹੈ  $f'(x)$  ਮਾਇਨਸ  $g'(x)$  ਇਸ ਸਾਰੇ  $x$  ਲਈ

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ  $f'(x)$  ਅਤੇ  $g'(x)$  ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ  $h$  ਪ੍ਰਾਈਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  $x$  ਸਾਰੇ  $x$  ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ  $h(x)$  ਸਥਿਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ  $f(x)$  ਘਟਾਓ  $g(x)$  ਸਥਿਰਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਫੰਕਸ਼ਨ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਕਰਵ ਥੀ ਦੇ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ, ਇਸਲਈ ਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਦੇ  $dx$  ਦੁਆਰਾ  $d$  ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਘਟਾਓ  $x$  ਵਰਗ ਦਾ ਵਰਗ ਮੂਲ ਹੈ ਅਤੇ  $\cos^{-1} x$  ਦਾ  $dx$  ਇਹ ਇੱਕ ਦੇ ਵਰਗ ਮੂਲ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾਓ ਇੱਕ ਹੈ। ਮਾਇਨਸ  $x$  ਵਰਗ

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਡਿਫਰੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕੈਲਕੂਲਸ ਤੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ  $dx$  ਦੇ  $dx$  ਨੂੰ  $\sin^{-1} x$  ਦੁਆਰਾ  $dx$  of  $\sin^{-1} x$  minus  $\cos^{-1} x$  ਲਿਖ ਕੇ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ  $\sin^{-1} x$  ਅਤੇ  $\cos^{-1} x$  ਦੇ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਇੱਕੋ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਪਿਛਲੀ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਅੰਤਰ ਨੂੰ  $\sin^{-1} x$  minus of  $\cos^{-1} x$  ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਲੱਸ  $\cos^{-1} x$  ਸਥਿਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ  $x$  ਬਰਾਬਰ ਇੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪਾ ਕੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋ ਸਾਇਨ ਇਨਵਰਸ ਵਨ ਹੈ ਪਾਈ ਹਾਫ ਕੋਸ ਇਨਵਰਸ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਈ ਹਾਫ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਹ ਸਥਿਰਤਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪਾਈ ਹਾਫ ਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਪਲੱਸ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਬਰਾਬਰ ਪਾਈ ਹਾਫ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਇਹ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪਛਾਣ  $f$  ਹੈ। ਜਾਂ ਉਲਟ ਤਿਕੋਣਮਿਤੀਕ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਅਤੇ ਮਾਇਨਸ ਕੋਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਹਨ, ਉਹ ਕਰਵ ਦੇ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਧਾਰਨ ਗੁਣ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮੈਂ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡੇਮੋਨ ਇਹ ਵਰਕ  $\psi$  ਉਲਟਾ  $x$  ਅਤੇ ਕੋਸਾਈਨ ਉਲਟਾ  $x$  ਘਟਾਓ ਇੱਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਇਸਲਈ ਪਲਾਟ  $\sin^{-1} x$  ਜੋ ਰੋਜ਼ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਕਹੀਏ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਲ ਘਟਾਓ  $i$  ਅੱਧਾ ਇਹ ਮੁੱਲ ਹੈ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਪਾਈਏ ਅੱਧੇ ਇਸ ਮੁੱਲ ਨੂੰ  $b\pi$  ਕਹੀਏ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵੈਲਯੂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ  $b$  ਘਟਾਓ  $\pi$  ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਇਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਥੋਂ ਕਿਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਘਟਾਓ ਦੇ ਪਾਈ ਅੱਧ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ  $\cos^{-1} x$  ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ  $\pi$  ਹਾਫ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮਾਈਨਸ ਵਨ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਲਈ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਇੱਕ ਇਹ ਮਾਇਨਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸਲਈ ਇਹ ਪਾਈ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੰਕਸ਼ਨ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੰਕਸ਼ਨ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਅਤੇ ਮਾਈਨਸ ਕੋਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਦਾ ਹੈ ਇਸਲਈ  $\sin^{-1} x$  ਕੋਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਦੀ ਟੀਡ ਸਾਨੂੰ ਮਾਇਨਸ ਕੋਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਮਾਇਨਸ ਕੋਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਦੇ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ  $x$  ਦੇ ਧੁਰੇ 'ਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਿਰਰ ਚਿੱਤਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਦੂਰੀ ਪਾਈ ਹਾਫ ਆਹ ਹੋਵੇਗੀ ਇਹ ਫੰਕਸ਼ਨ ਕੋਸ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਦਾ ਮਾਇਨਸ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸਲਈ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂ ਮਾਇਨਸ ਪਾਈ ਅੱਧੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਇਸਲਈ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਅਤੇ ਮਾਈਨਸ ਕੋਸਾਈਨ ਇਨਵਰਸ  $x$  ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਹ ਕਰਵ ਦੇ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਏਕੀਕਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਿਓਮੈਟ੍ਰਿਕਲ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਫੰਕਸ਼ਨ  $y$  ਬਰਾਬਰ  $e^x$  ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ  $y$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ।  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਵਿੱਚ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੰਕਸ਼ਨ ਲਈ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ  $x^e$  ਪਾਵਰ  $x$  ਪਲੱਸ  $c$  ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਪਾਵਰ  $x$  ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ  $e$  ਦੇ ਇੰਟੀਗਰਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

$dx$   
ਇਸ ਲਈ  $e$  ਦੇ ਸਾਰੇ ਐਂਟੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਵਿੱਚ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਪਲੱਸ  $c$  ਵਿੱਚ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਓ ਅਸੀਂ  $c$  ਦੀ ਕੀਮਤ  $0$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਐਂਟੀ-ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਇਹ ਬਿੰਦੂ  $1$  ਹੈ ਇਹ  $2$  ਹੈ

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ  $x$  ਧੁਰਾ ਇਹ  $y$  ਧੁਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਹੈ ਅਤੇ  $y$  ਧੁਰਾ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਇੱਕ  $ah$  ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੌਮਾ ਇੱਕ ਫਿਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੌਮਾ ਦੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਚਾਰ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਮਾਇਨਸ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਲਾਟ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਤੱਕ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪੁਟ  $x$  ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਲੇਗਾ ਇਸਲਈ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਇੱਥੇ ਅੱਗੇ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕਰੋ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ  $x$  ਬਰਾਬਰ ਇੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ  $e$  ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਿਓ। ਕੀ ਬਿੰਦੂ  $x = 1$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਇਸਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੁੱਲ  $2.7$  ਹੈ ਇਸਲਈ ਇਹ ਇੱਥੇ  $s$  ਹੋਵੇਗਾ  $0$  ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਪਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ  $x$  ਨੈਗੇਟਿਵ ਵੱਡੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਮੁੱਲ ਜ਼ਰੂਰੀ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਇਸ ਲਈ  $x$  ਧੁਰਾ ਕਰਵ ਦਾ ਸਪਰਸ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ  $x$  ਨੈਗੇਟਿਵ  $x$  ਧੁਰੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਰਵ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇੱਥੇ  $c$  ਇੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਕਰਵ ਜੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂਗਾ ਉਹ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਪਲੱਸ ਵਨ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਕਰਵ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਪਲੱਸ ਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਵਰ  $x$  ਪਲੱਸ ਇੱਕ ਦੁਬਾਰਾ ਜੇ ਮੈਂ  $x$  ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ  $y$  ਧੁਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਟਰਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਕਰਵ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹਨ ਇਸਲਈ ਇਹ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੇਖਾ  $y$  ਹੈ  $ah$  ਇੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਕਰਵ ਲਈ ਟੈਂਜੈਂਸ਼ੀਅਲ ਹੋਵੇਗਾ  $e^x$  ਪਲੱਸ ਵਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕਰਵ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪਲਾਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ

ਇਸ ਲਈ ਇਹ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਪਲੱਸ ਦੋ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਪਲੱਸ ਵਨ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕਰਵ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਇਸ ਲਈ ਇਹ  $c$   $e^x$  minus one ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ  $e^x$  minus two ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਕਰਵ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਸਲਾਈਡ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕਰਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਰ  $c$  ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਰ ਹੈ ਜਾਂ  $a$ । ਨੈਗੇਟਿਵ ਸਥਿਰਾਂਕ ਹੁਣ  $y$  ਧੁਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਟਰਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਆਓ ਇਹਨਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ  $p$   $p_1$   $p_2$   $p_3$  ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ  $dx$  ਦੁਆਰਾ  $dy$  ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ  $p$  ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ  $d$  ਦੁਆਰਾ  $e$  ਦੇ  $dx$  ਦੁਆਰਾ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ  $x$  ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ  $p$   $e^x$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਮਾਇਨਸ ਵਨ ਤੱਕ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ  $p$   $e^x$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਮਾਇਨਸ ਇੱਕ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਮਾਇਨਸ ਵਨ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।  $p$   $x$  ਤੇ  $nought$  ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੁੱਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਤੁਸੀਂ  $dy$  ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ  $dx$  ਦੁਆਰਾ  $p$  one 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ  $p$  one 'ਤੇ  $p$  one  $ah$  ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਇਸਲਈ ਇਹ ਕਰਵ  $y$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ  $e$  ਨੂੰ  $e$  ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ  $x$  ਇਸਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ  $e$  ਦੇ  $dx$  ਦੁਆਰਾ  $pow$  ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ  $er$   $x$  'ਤੇ  $p$  one ਬਰਾਬਰ  $e$  raise to power  $x$  'ਤੇ  $p$  one ਬਰਾਬਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ  $p$  2 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ ਜੋ  $e$  raise to power  $x$  plus 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਿਕਲੇਗਾ ਤਾਂ  $i$  ਕੀ ਹੈ? ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਕਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਨਾਲ  $y$  ਧੁਰੀ ਦੇ ਇੰਟਰਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਪਰਸ਼ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ  $y$  ਧੁਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਇੱਕ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ  $x$  ਇੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਸਪਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝੋਗੇ ਕਿ  $dx$  ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ  $dy$  ਮੈਂ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ  $e$  raise to power  $x$  minus one ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ  $e$  raise to power  $x$  ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ  $q$  nought ਕਹਾਂਗਾ। ਵਕਰ  $i$  ਨੂੰ  $q$  1 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਵ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਮੈਂ ਇਸ  $q$  2 ਨੂੰ  $sp$  naught  $p$  1 ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਤੇ  $p$  2  $dy$  ਨੂੰ  $dx$  ਦੁਆਰਾ ਕਾਲ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ  $q$  naught  $d$  ਤੋਂ  $dx$  ਦੇ  $dx$  ਤੋਂ  $e$  raise  $x$  minus one at  $q$  naught ਆਵੇਗਾ। ਜੋ ਕਿ  $e$  raise to power  $x$  at  $q$  naught ਅਤੇ  $p$  ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ  $oint$   $q$  naught ਦਾ ਇਹ  $x$  ਮੁੱਲ 1 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ  $e$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ 1 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ  $e$  ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ  $q$  1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ  $dx$  ਦੁਆਰਾ  $q$  1 'ਤੇ  $dy$  ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ  $e$  ਤੋਂ ਪਾਵਰ  $x$  ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।  $e$  ਦਾ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ  $x$  ਨੂੰ ਪਾਵਰ  $x$  ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ,  $x$  ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਧਾਓ ਕਿਉਂਕਿ  $x$  ਦਾ ਮੁੱਲ ਇੱਕੋ ਹੈ ਇਸਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੱਲ  $e$  ਮਿਲੇਗਾ ਇਸਲਈ ਇੱਥੇ ਹਰੇਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਪਰਸ਼ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਢਲਾਨ  $e$  ਸਮਾਨ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ  $x$  'ਤੇ ਮੁੱਲ ਮਾਇਨਸ ਵਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਟੈਂਜੈਂਸੀਅਲ ਦਿਸ਼ਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ  $e$  ਦੀ ਪਾਵਰ ਘਟਾਓ  $1$   $r$  one by  $e$  ਨੂੰ ਵਧਾਓ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜਿਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਲਈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਕਰਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਕਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਲੰਬਕਾਰੀ ਧੁਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ  $y$  ਧੁਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਲੰਬਕਾਰੀ ਰੇਖਾ ਦੇ ਇੰਟਰਸੈਕਸ਼ਨ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਟੈਂਜੈਂਟ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੇ ਖੇਤਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਰੇ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇੰਟੈਗਰਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚ  $ax$  is equals to integration to zero to  $xxdx$  ਜੋ ਕਿ ਅਸੀਂ  $x$  ਵਰਗ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇੰਟੈਗਰਲ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ੀਰੋ ਅਤੇ  $x$  ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰਲੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੋਗੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੰਟੈਗਰਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ  $nt$  ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਜਾਂ ਇੰਟੈਗਰਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਇੰਟੈਗਰਲਜ਼ ਦੀ ਗ੍ਰਾਫਿਕਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀ ਹੈ ਵਕਰਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ ਇਸਲਈ ਅਗਲੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਬੇਸਿਕਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੰਟੈਗਰਲ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁਝ ਸਰਲ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੰਟੈਗਰਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਫੰਕਸ਼ਨ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ